

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΠΟΡΩΝ**

**ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
1957 - 2007**

Επετειακή Έκδοση

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΠΟΡΩΝ**

Όλοι μαζί
ΑΠΟ ΤΟ 1957
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
50 χρόνια επενδύσεων σε ανθρώπινους πόρους

Η προφορά του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου
αναγνωρίζεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση
και από το Ελληνικό Λήμμα.

Η έκδοση αυτή πραγματοποιήθηκε από την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΥΣΕΚΤ), με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά 75% και του Ελληνικού Δημοσίου κατά 25%, στο πλαίσιο του εορτασμού στην Ελλάδα των 50 χρόνων από την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου.

ΕΚΔΟΤΗΣ

Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας
Γενική Γραμματεία Διαχείρισης Κοινοτικών και Άλλων Πόρων

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Αθηνά Κουρτέση, Αλεξάνδρα Τσέλιου, Μαριάννα Καλέντη, Μαίρη Σκαλτσά, Ειρήνη Μάσβουλα

υπεύθυνες δημοσιότητας των Ειδικών Υπηρεσιών των Υπουργείων Απασχόλησης & Κοινωνικής Προστασίας και Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων

ΣΥΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

Αθηνά Κουρτέση, Αλεξάνδρα Τσέλιου, Μαριάννα Καλέντη, Μαίρη Σκαλτσά, Ειρήνη Μάσβουλα

υπεύθυνες δημοσιότητας των Ειδικών Υπηρεσιών των Υπουργείων Απασχόλησης & Κοινωνικής Προστασίας και Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΑΓΓΛΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

Γεωργία Σιγάλα, Μαριάννα Καλέντη

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Communication Effect A.E.

ΕΚΤΥΠΩΣΗ

MASTER PRINT O.E.

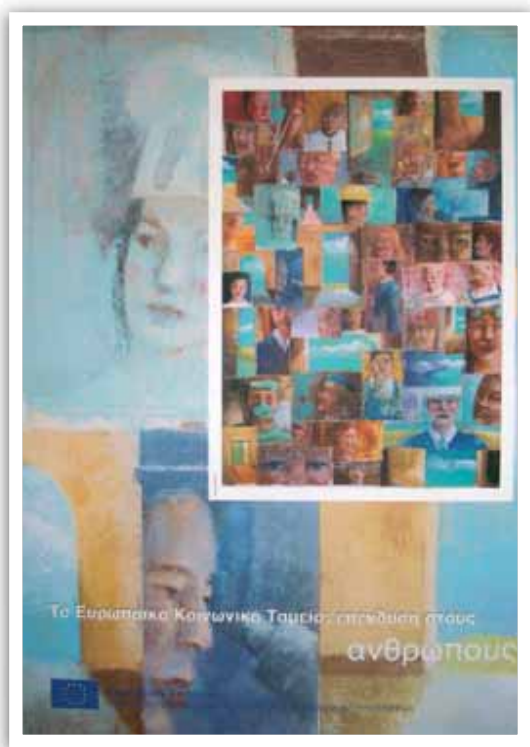
ΤΙΤΛΟΣ: «Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο 1957-2007»

Πρώτη Έκδοση: Ιούνιος 2007

ISBN: 978-960-7428-08-0

© 2007 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

*Ευχαριστούμε θερμά
τις Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης των Τομεακών και των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων
του Γ΄ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, που ευγενικά μας παραχώρησαν φωτογραφικό υλικό,
και όλους όσους συνεργάστηκαν για την έκδοση αυτή.*

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

1957 - 2007

Επετειακή Έκδοση

1. **Μήνυμα του Υπουργού Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας κ. Βασιλείου Ν. Μαγγίνα**
2. **Μήνυμα του Επιτρόπου της ΕΕ για την Απασχόληση, τις Κοινωνικές Υποθέσεις και την Ισότητα των Ευκαιριών κ. Vladimír Špidla**
3. **Πρόλογος του Γενικού Γραμματέα Διαχείρισης Κοινοτικών και Άλλων Πόρων κ. Κωνσταντίνου Τσουτσοπλίδη**
4. **Η πορεία για την Ενιαία Ευρώπη**
5. **Η ένταξη της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα**
6. **Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο: από την ίδρυσή του μέχρι σήμερα**
  - 1957-1976: Ένα Ταμείο για τους Εργαζόμενους
  - 1977-1987: Οι νέοι και οι άνεργοι στο προσκήνιο
  - 1988-1999: Το ΕΚΤ ένα από τα Διαρθρωτικά Ταμεία
  - 2000-2007: Ο πολίτης στο επίκεντρο της αναπτυξιακής πορείας της Ευρώπης
7. **Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο στην Ελλάδα: 1981-2006**
  - Το Α' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης (1989-1993)
  - Το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης (1994-1999)
  - Το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης (2000-2006)
8. **Μετά τα 50 χρόνια ...**

Μήνυμα του Υπουργού Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας

Μια περίοπτη θέση στους κορυφαίους οικονομικούς και κοινωνικούς θεσμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης καταλαμβάνει το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ).

Από το 1957 που συστάθηκε, με τη Συνθήκη της Ρώμης, έχει διανύσει μια άκρως επιτυχή πορεία και έχει καταστεί ο κύριος μοχλός των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Απασχόληση και την Οικονομική Συνοχή.

Η πρόληψη και η καταπολέμηση της ανεργίας, η ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, η προώθηση της κοινωνικής ένταξης στην αγορά εργασίας, η ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, αλλά και η βιώσιμη ανάπτυξη και η οικονομική και κοινωνική συνοχή αποτελούν στόχους-οράματα που συστηματικά και μεθοδικά υπηρετούνται από τις δράσεις του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου.

Σήμερα μάλιστα που η παγκοσμιοποίηση και οι νέες τεχνολογίες προκαλούν θεαματικές αλλαγές στην αγορά εργασίας, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο καλείται να διαδραματίσει ακόμη σημαντικότερο ρόλο.

Το συγκριτικό πλεονέκτημα των Οικονομιών σε παγκόσμια βάση είναι σήμερα οι εργαζόμενοι που διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις.

Η δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας, αλλά και η διασφάλιση ποιοτικότερων ευκαιριών σε όλα τα στάδια του οικονομικού κύκλου, με ένα λόγο, η αποτελεσματική επένδυση στο ανθρώπινο δυναμικό, καθορίζουν πλέον την πορεία του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου.

Και στην κατεύθυνση αυτή, πρέπει να υπογραμμίσω, πως τόσο για τη Χώρα μας όσο και για το σύνολο των Ευρωπαίων πολιτών, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο ανταποκρίνεται με επιτυχία.

Είμαι βέβαιος ότι η λαμπρή αυτή πορεία θα συνεχιστεί.

Με τη συμπλήρωση των 50 πρώτων χρόνων λειτουργίας του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου διανοίγεται ένας νέος κύκλος δράσεων και λειτουργιών, που είμαι βέβαιος, ότι θα ανταποκριθούν πιο αποτελεσματικά στις ανάγκες της Ευρωπαϊκής Κοινωνίας.

Μιας κοινωνίας με πραγματικές ευαισθησίες, κοντά στον πολίτη και στις ανάγκες του με τελικό στόχο τις θέσεις της Διάσκεψης της Λισσαβόνας. Σε τρόπο ώστε και η Ευρωπαϊκή Ένωση να καταστεί η πιο ανταγωνιστική Οικονομία σε παγκόσμια βάση, αλλά συγχρόνως και να διατηρήσει το φιλικό και ανθρώπινο πρόσωπο της.

Βασίλειος Ν. Μαγγίνας

Υπουργός Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας

Μήνυμα του Επιτρόπου της ΕΕ για την Απασχόληση, τις Κοινωνικές Υποθέσεις και την Ισότητα των Ευκαιριών

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο – ΕΚΤ: Στοχεύοντας σε περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας

Η υποστήριξη των ανθρώπων για να βρουν εργασία και να βελτιώσουν τις δεξιότητες τους αποτελεί εδώ και 50 χρόνια τη βασική επιδίωξη του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ). Το Ταμείο έχει αντέξει στη δοκιμασία του χρόνου, αποδεικνύοντας όχι μόνο ότι προσαρμόζεται στις μεταβαλλόμενες κοινωνικές και νέες συνθήκες εργασίας, αλλά ότι συχνά βρίσκεται μπροστά από αυτές. Τα τελευταία 50 χρόνια, το Ταμείο έχει βοηθήσει εκατομμύρια ανθρώπους στην Ευρώπη.

Τα επόμενα χρόνια, το ΕΚΤ θα ενισχύσει ακόμη περισσότερο το βασικό κεφάλαιο που διαθέτουμε στην Ευρώπη, τους ανθρώπους μας. Υπάρχουν αδιάσειστα επιχειρήματα για την επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο: ένα επιπλέον έτος σπουδών στη βασική εκπαίδευση αυξάνει κατά 10% περίπου την παραγωγικότητα και τα επίπεδα των μισθών. Για να ανταποκριθεί η Ευρώπη στις προκλήσεις της παγκοσμιοποίησης, χρειάζεται ένα καλά εκπαιδευμένο, καταρτισμένο και ευέλικτο εργατικό δυναμικό. Ως μέλος της ευρωζώνης και ως αναπτυγμένη οικονομία, η Ελλάδα στηρίζεται στους πολίτες της και στη δυνατότητά τους να καινοτομούν, ώστε να δημιουργηθούν περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας.

Το ΕΚΤ έχει επενδύσει με επιτυχία στην Ελλάδα και στους πολίτες της. Με τη στήριξη του ΕΚΤ, η Ελλάδα εκσυγχρόνισε το εκπαιδευτικό της σύστημα και τις δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης.

Η Ελλάδα υπήρξε ανέκαθεν ιδιαίτερα προνοητική, προτείνοντας να επικεντρωθούν οι παρεμβάσεις του ΕΚΤ σε νέες πολιτικές, όπως η θεσμική και διοικητική ικανότητα. Με βάση αυτή την εμπειρία, η θεσμική και διοικητική ικανότητα αποτελεί πλέον μία από τις βασικές προτεραιότητες στη νέα Προγραμματική Περίοδο και η Ελλάδα εξακολουθεί να αξιοποιεί το ΕΚΤ, με στόχο τη βελτίωση των δημοσίων υπηρεσιών προς όφελος των πολιτών της σε όλους τους τομείς πολιτικής και σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης. Τα παραπάνω σε συνδυασμό με την επένδυση του ΕΚΤ στη δια βίου μάθηση, στοχεύουν σε ένα ανθρώπινο δυναμικό το οποίο θα διαθέτει τις σύγχρονες δεξιότητες και γνώσεις που απαιτούνται σε ένα περιβάλλον ανταγωνιστικής οικονομίας.

Έχουμε τα εργαλεία για να πετύχουμε τη δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας – η πρόκληση που καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε σήμερα δεν αφορά στην πρόθεση, αλλά στην υλοποίηση.

Vladimír Špidla

**Επίτροπος της ΕΕ για την Απασχόληση,
τις Κοινωνικές Υποθέσεις και την Ισότητα των Ευκαιριών**

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στα 50 χρόνια που συμπληρώνει φέτος το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), η χώρα μας είχε την ευκαιρία να διαχειριστεί τρία Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης και να τα αξιοποιήσει σχεδιάζοντας και αναπτύσσοντας σημαντικές υποδομές.

Κατά την Προγραμματική Περίοδο 2000 – 2006, η Ελλάδα έδωσε ιδιαίτερο βάρος στην αναβάθμιση του ανθρώπινου κεφαλαίου της χώρας.

Για την Ελληνική Κοινωνία και την Εθνική Οικονομία, το Ανθρώπινο Κεφάλαιο αποτελεί προστιθέμενη αξία. Η ανάπτυξή του είναι το όχημα για την επίτευξη **οικονομικής ευρωστίας, τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και την κατάκτηση της επιδιωκόμενης κοινωνικής συνοχής.**

Κατά τη Νέα Προγραμματική Περίοδο 2007 – 2013, οι δράσεις του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου αποκτούν αποφασιστική σημασία στην αναπτυξιακή στρατηγική της χώρας. Στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδιασμού επιχειρείται η καλύτερη στόχευση των παρεμβάσεων προκειμένου **να αξιοποιηθεί περαιτέρω το σύνολο του ανθρώπινου δυναμικού.**

Ο σχεδιασμός των παρεμβάσεων της νέας περιόδου βασίζεται σε ένα σύνθετο, συνεκτικό πλέγμα δράσεων που προσδοκά να θωρακίσει τον κοινωνικό ιστό της χώρας.

Η διευρυμένη στοχοθεσία του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου επιτρέπει την ανάδειξη συγκεκριμένων στρατηγικών επιλογών που υπηρετούν το αναπτυξιακό όραμα της χώρας με ολοκληρωμένο τρόπο και αποτυπώνονται σε καινοτόμες παρεμβάσεις στη Δημόσια Διοίκηση, στην Παιδεία, στην Υγεία και στην Απασχόληση.

Το ΕΚΤ θα αποτελέσει ένα εξαιρετικά χρήσιμο εργαλείο για τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα. Η υιοθέτηση μεθόδων μετάδοσης της γνώσης που θα ανταποκρίνονται στις σύγχρονες εκπαιδευτικές ανάγκες και η αποκέντρωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας, τόσο σε διοικητικό όσο και σε λειτουργικό επίπεδο, αποτελούν πρώτη προτεραιότητα στο σχεδιασμό για την περίοδο 2007-2013.

Η χώρα καλείται να προετοιμάσει τον αυριανό επαγγελματία εξασφαλίζοντας την αναβάθμιση της ποιότητας της αρχικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και τον εκσυγχρονισμό του εκπαιδευτικού συστήματος. Παράλληλα, οφείλει να υποστηρίξει τον εργαζόμενο σε όλη τη διάρκεια της επαγγελματικής του πορείας, ενισχύοντας τη δια βίου μάθηση και τη σύνδεση της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας.

Ο ρόλος της εκπαίδευσης είναι όμως σημαντικός και σε ό,τι αφορά τη συμβολή της στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής. Η κοινωνική ενεργοποίηση Ευπαθών Κοινωνικών Ομάδων που τείνουν να απομονώνονται συμβάλλει στην αποφυγή του κοινωνικού αποκλεισμού τους. Συμμετέχοντας στη μαθησιακή διαδικασία αποκτούν πολύτιμα εφόδια για τη μελλοντική επαγγελματική τους αποκατάσταση, αλλά και γενικές γνώσεις που τους καθιστούν κοινωνούς των πολιτισμικών χαρακτηριστικών του ευρύτερου κοινωνικού περιβάλλοντος στο οποίο ζουν.

Το σύνολο των δράσεων που θα υλοποιηθούν κατά τη Νέα Προγραμματική Περίοδο, επιχειρούν να εξασφαλίσουν στους εργαζόμενους της χώρας συνθήκες πλήρους απασχόλησης, βελτίωσης της ποιότητας της εργασίας και της παραγωγικότητας. Την ίδια στιγμή, προσδοκούν να ενισχύσουν την προσαρμοστικότητα των επιχειρήσεων και του ανθρώπινου δυναμικού ώστε να ανταποκριθούν με επιτυχία στις μεταβαλλόμενες συνθήκες του διεθνούς ανταγωνισμού και να παρακολουθήσουν τις τεχνολογικές και παραγωγικές εξελίξεις.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ενίσχυση της απασχόλησης των **γυναικών**, των **νέων** και του ανθρώπινου δυναμικού **μεγαλύτερης ηλικίας** και στην πρόωθηση της ισότιμης πρόσβασής τους στην εργασία, όπως επίσης και στη μείωση του κοινωνικού αποκλεισμού των ευπαθών ομάδων και των ατόμων με αναπηρία.

Η πρωτοποριακή και ορθολογικά οργανωμένη προσέγγιση του επαγγελματικού βίου, στη βάση κύκλου ζωής, αποτελεί την προστιθέμενη αξία του σχεδιασμού για την αξιοποίηση του χρηματοδοτικού εργαλείου που η χώρα έχει στη διάθεσή της. Οι δράσεις αναβαθμίζουν την ποιότητα της αρχικής εκπαίδευσης, εκσυγχρονίζουν το εκπαιδευτικό σύστημα για τους μαθητές, ενισχύουν τους νέους στο ξεκίνημά τους, υποστηρίζουν τους πολίτες σε όλα τα στάδια της επαγγελματικής τους σταδιοδρομίας, αποτρέπουν την απαξίωση των έμπειρων ηλικιωμένων εργαζόμενων και τον αποκλεισμό των ευπαθών κοινωνικά ομάδων.

Η Ελληνική Πολιτεία επιδιώκει να εξασφαλίσει μία **κοινωνία ίσων ευκαιριών** για όλους τους πολίτες της. Μέσα από ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα υποστηρίζει τους πολίτες που δυσκολεύονται να παρακολουθήσουν τις συνέπειες των ανακατατάξεων του διεθνούς καταμερισμού εργασίας που επηρεάζουν και τη χώρα μας. Ο εθνικός σχεδιασμός, με τεκμηριωμένη εποπτεία του φαινομένου του Κοινωνικού Αποκλεισμού και των αιτιών του, προβλέπει παρεμβάσεις που θα αξιοποιήσουν αποτελεσματικά τους διαθέσιμους πόρους και θα λύσουν πραγματικά προβλήματα αυτών που έχουν ανάγκη.

Η φιλοσοφία που διαπνέει τις πολιτικές Υγείας είναι η εξασφάλιση της προστασίας και της καταπολέμησης του αποκλεισμού ομάδων του πληθυσμού από τον εργασιακό και κοινωνικό βίο. Άτομα με ειδικές ανάγκες αντιμετωπίζουν συχνά σύνθετα προβλήματα υγείας (αναπηρία, ψυχική νόσο) που συχνά επιδεινώνονται από την παραπομπή τους σε δομές ιδρυματικής περίθαλψης.

Στις καινοτόμες παρεμβάσεις που προγραμματίζει η Πολιτεία καθοριστική σημασία έχει η αναβάθμιση της αποτελεσματικότητας της Δημόσιας Διοίκησης, ώστε να αντιμετωπισθούν δυσλειτουργίες στο σύστημα υποστήριξης της και ανεπάρκειες στο ανθρώπινο δυναμικό της. Με τις πρωτοβουλίες αυτές, οι μηχανισμοί της Πολιτείας καλούνται να ανταποκριθούν πιο αποτελεσματικά στις ανάγκες του πολίτη, να συμβάλουν και να προάγουν πιο ουσιαστικά την εφαρμογή της κοινωνικής πολιτικής.

Οι παρεμβάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου κατά τη Νέα Προγραμματική Περίοδο τολμούν *καινοτόμες λύσεις*, που ξεπερνούν τους περιορισμούς του στενού κράτους και *ενεργοποιούν τις δυνάμεις των Κοινωνικών Εταίρων, της ιδιωτικής πρωτοβουλίας, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και της Κοινωνίας των Πολιτών.*

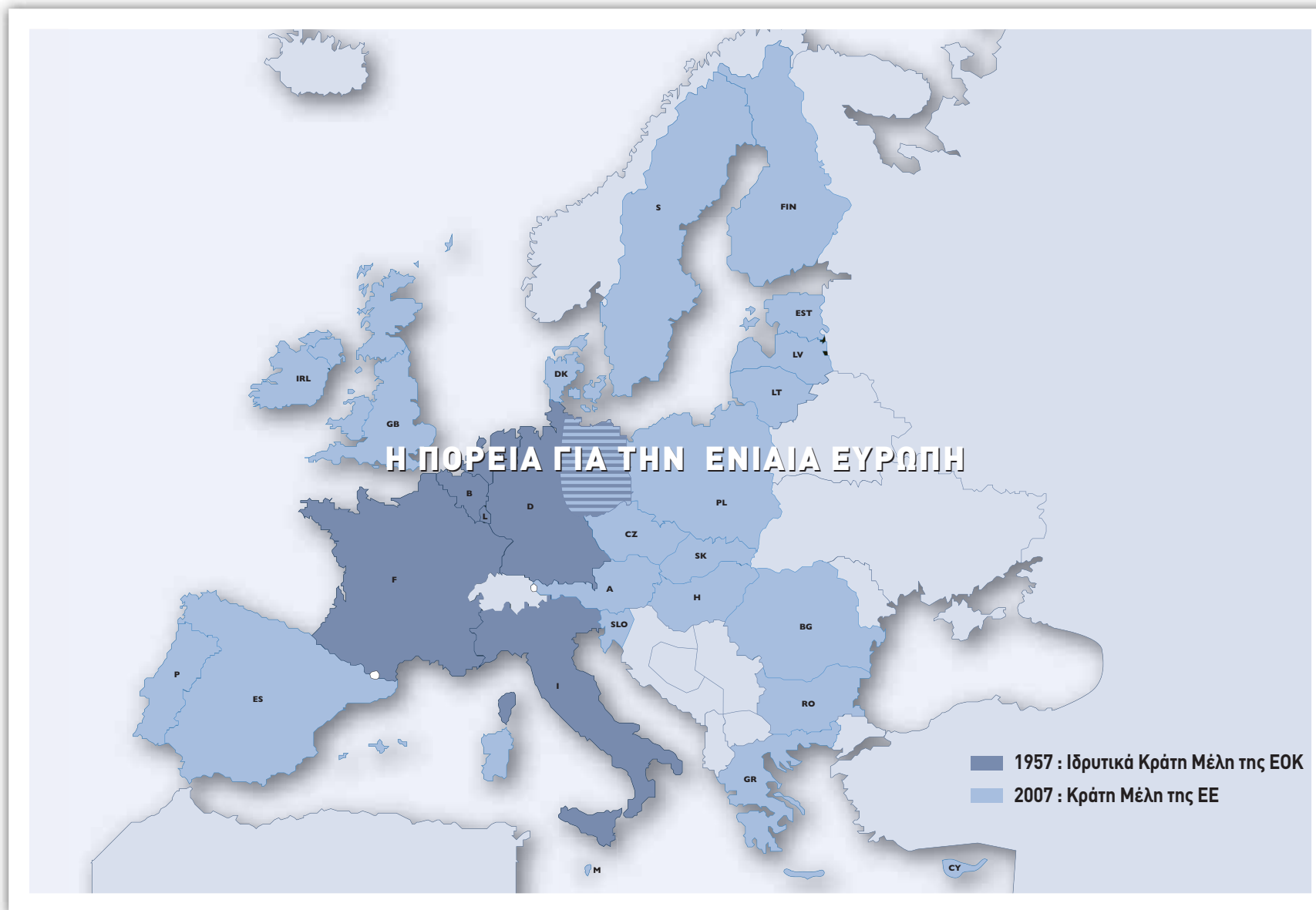
Οι πόροι του ΕΚΤ μπορούν να εξελιχθούν σε ένα πολύτιμο χρηματοδοτικό εργαλείο μόνο αν οι δράσεις εδράζονται στις απαραίτητες θεσμικές και ρυθμιστικές παρεμβάσεις ώστε να καταστούν αποτελεσματικές. Ο σχεδιασμός του ΕΚΤ για την περίοδο 2007 - 2013 καινοτομεί διότι δεν περιορίζεται στην απαρίθμηση δράσεων αλλά αναδεικνύει με σαφήνεια τα μεγάλα διαρθρωτικά προβλήματα και προτείνει συστημικές παρεμβάσεις για την επίλυσή τους. Στόχος είναι η αποτελεσματικότερη διαχείριση και αξιοποίηση των πόρων που επενδύονται με αποτελέσματα που θα εδραιωθούν στην ελληνική κοινωνία και μετά το πέρας της κοινοτικής συνδρομής.

Η επιτυχής υλοποίηση των προγραμμάτων θα κριθεί από το βαθμό βελτίωσης της απασχολισιμότητας των Ελλήνων, την ανάδειξη της ποιοτικής και παραγωγικής εργασίας σε ουσιαστική επιλογή για όλους και τη δημιουργία *περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας*. Θα κριθεί, επίσης, από το κατά πόσο θα ενισχύσει τη συνοχή της κοινωνίας μας δημιουργώντας τις κατάλληλες συνθήκες ώστε όλοι να αξιοποιήσουν τις δυνατότητές τους και να είναι περήφανοι που συμμετέχουν σε μία κοινωνία που προσφέρει ίσες ευκαιρίες.

Είμαστε έτοιμοι να θέσουμε σε εφαρμογή ένα *μεγαλόπνοο σχέδιο*, ένα σχέδιο που στοχεύει σε ένα ανθρώπινο δυναμικό αντάξιο των φιλοδοξιών της χώρας μας και των προσδοκιών της κοινωνίας μας.

Κωνσταντίνος Τσουτσοπλίδης

**Γενικός Γραμματέας Διαχείρισης Κοινοτικών και Άλλων Πόρων
Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας**

Αμέσως μετά τη λήξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, το όραμα μιας ενωμένης και ισχυρής Ευρώπης προέβαλε επίκαιρο και επιτακτικό. Άνθρωποι που είχαν αντισταθεί στον ολοκληρωτισμό κατά τη διάρκεια του πολέμου ήταν αποφασισμένοι να θέσουν τέρμα στους εθνικούς ανταγωνισμούς και το μίσος στην Ευρώπη και να δημιουργήσουν όρους σταθερής ειρήνης ανάμεσα στους παλιούς εχθρούς.

Την περίοδο από το 1945 έως το 1950, μια μικρή ομάδα πρωτοπόρων πολιτικών, αποτελούμενη από τους Κόνραντ Αντενάουερ, Ουίνστον Τσόρτσιλ, Αλτσίντε ντε Γκασπερι και Ρομπέρ Σουμάν, ανέλαβαν να πείσουν του λαούς τους να προχωρήσουν σε μια νέα οργάνωση της Δυτικής Ευρώπης, η οποία θα βασιζόταν στα κοινά συμφέροντα των λαών της και θα είχε ως θεμέλιο Συνθήκες που να εγγυώνται το σεβασμό του δικαίου και την ισότητα μεταξύ των χωρών.

Ο Ρ. Σουμάν ενστερνίστηκε μια ιδέα του Ζαν Μοννέ και στις 9 Μαΐου του 1950, πρότεινε τη δημιουργία μιας Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα. Η απόφαση να τεθεί η παραγωγή άνθρακα και χάλυβα υπό τον κοινό έλεγχο μιας «Ανώτατης Αρχής» είχε ιδιαίτερη και συμβολική σημασία. Οι πρώτες ύλες του πολέμου μετατράπηκαν σε μέσα συμφιλίωσης και ειρήνης.

Αυτό το μεγαλόψυχο και θαρραλέο εγχείρημα στέφθηκε με επιτυχία καθώς ήταν η απαρχή μιας ειρηνικής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για περισσότερο από μισό αιώνα και έθεσε τις βάσεις για τη δημιουργία της Ενιαίας Ευρώπης.

Πρώτο βήμα υπήρξε η υπογραφή της Ιδρυτικής Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ), τον Απρίλιο του 1951. Η Συνθήκη, που σκοπό είχε την υπαγωγή τομέων της οικονομίας υπό τον έλεγχο μιας υπερεθνικής αρχής και θα οδηγούσε βαθμιαία σε ευρύτερη ενοποίηση, υπογράφηκε από έξι χώρες, τη Γαλλία, τη Γερμανία, την Ιταλία, το Βέλγιο, την Ολλανδία και το Λουξεμβούργο.

Η επιτυχής πορεία της πρώτης αυτής μορφής συνεργασίας αποτέλεσε το κίνητρο για την ίδρυση δύο ακόμη Κοινοτήτων, της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (ΕΟΚ) και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (ΕΚΑΕ), οι ιδρυτικές συνθήκες των οποίων υπογράφηκαν στη Ρώμη, τον Μάρτιο του 1957.

ΚΟΝΡΑΤ ΑΝΤΕΝΑΟΥΕΡ
(1876 - 1967)

Ο πρώτος καγκελάριος της μεταπολεμικής Δυτικής Γερμανίας, Υποστρική της ενωμένης Ευρώπης πριν από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, ενέταξε τη Γερμανία στη συμμαχία των δυτικών χωρών.

ΣΕΡ ΟΥΪΝΣΤΟΝ ΤΣΟΡΤΣΙΑ
(1874 - 1965)

Πρωθυπουργός της Βρετανίας. Η κινητήριος δύναμη της αντιχιτλερικής συμμαχίας και ένθερμος υποστηρικτής της Ευρωπαϊκής Ιδέας. Από τους πρώτους που υποστήριξε την ιδέα των "Ηνωμένων Πολιτειών της Ευρώπης".

ΑΛΤΣΙΝΤΕ ΝΤΕ ΓΚΑΣΠΕΡΙ
(1881 - 1954)

Υπουργός Εξωτερικών και μετέπειτα πρωθυπουργός της Ιταλίας, ο οποίος ανέλαβε επανειλημμένα πρωτοβουλίες για την ένωση της Δυτικής Ευρώπης και υποστήριξε το σχέδιο Σουμάν για τη δημιουργία της ΕΚΑΧ.

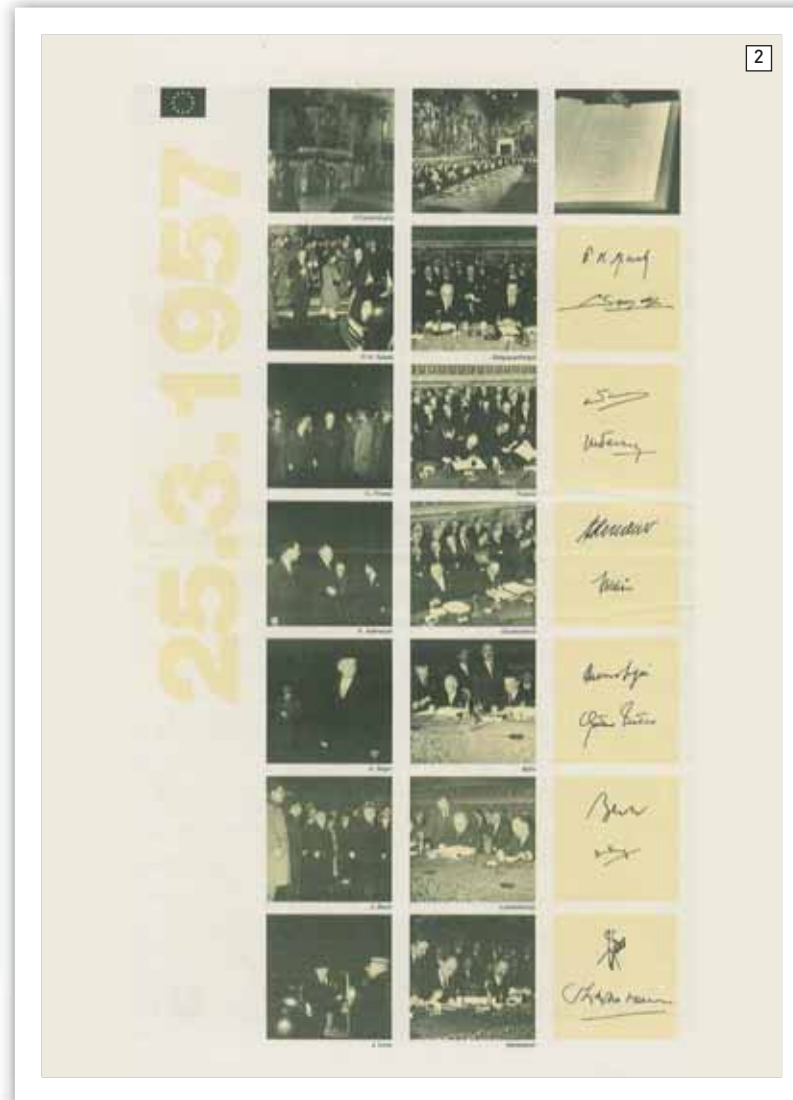
ΖΑΝ ΜΟΝΝΕ
(1888 - 1979)

Ο Γάλλος οικονομικός σύμβουλος και πολιτικός Ζαν Μοννέ που αφιέρωσε τη ζωή του στην ιδέα της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Θεωρείται από πολλούς ως ο 'Αρχιτέκτονας' της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεν εκλέχθηκε ποτέ σε δημόσιο αξίωμα, αλλά είναι ο βασικός εμπνευστής της "Διακήρυξης Σουμάν", που οδήγησε στη δημιουργία της ΕΚΑΧ.

Στη Συνθήκη της Ρώμης για την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΟΚ), εκτός από τον στόχο της συνένωσης των οικονομιών της Ευρώπης, έγινε πρόβλεψη και για την εξάλειψη των κοινωνικών ανισοτήτων της ευρωπαϊκής κοινωνίας με την **ίδρυση του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ)**. Στόχος του ΕΚΤ ήταν να προωθήσει τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης και να βοηθήσει τους εργαζόμενους να μετακινηθούν από μια μορφή εργασίας ή γεωγραφική περιοχή σε μια άλλη. Έκτοτε η ευρωπαϊκή οικογένεια των 6 πρώτων κρατών μεγαλώνει και διευρύνεται συνεχώς.

Το 1973, η Δανία, η Ιρλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο εντάχθηκαν στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες. Αυτή η πρώτη διεύρυνση, με την οποία τα μέλη από 6 αυξήθηκαν σε 9, πραγματοποιήθηκε ταυτόχρονα με την ενίσχυση του ρόλου της Κοινότητας, τη

1 Από την υπογραφή της Ιδρυτικής Συνθήκης της ΕΟΚ.

2-3 Αναφορές στο Διεθνή Τύπο για την ίδρυση της ΕΟΚ.

θέσπιση νέων κοινωνικών, περιβαλλοντικών και περιφερειακών πολιτικών, και με την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) το 1975.

Η Ελλάδα προσχώρησε το 1981 στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες και αποτέλεσε το 10ο μέλος τους.

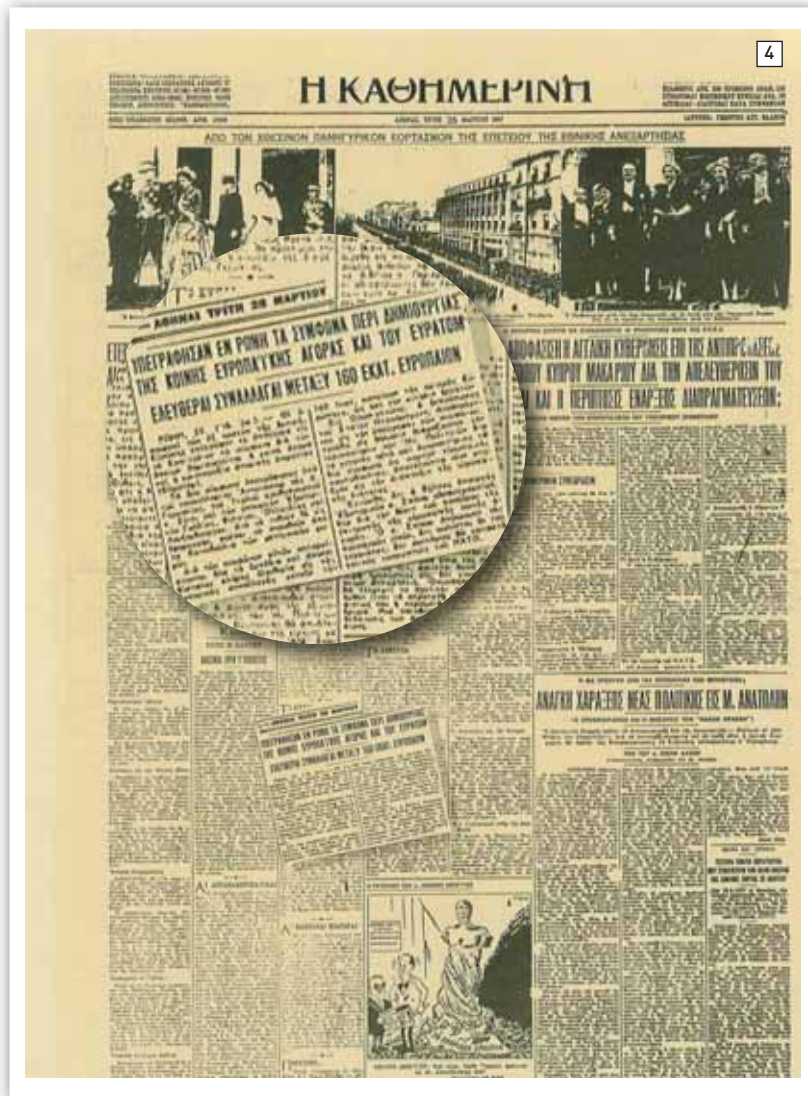
Το 1986 ακολούθησε η προσχώρηση της Ισπανίας και της Πορτογαλίας. Το γεγονός αυτό έκανε επιτακτική την ανάγκη να θεσπιστούν τα πρώτα «διαρθρωτικά» προγράμματα, τα Μεσογειακά Ολοκληρωμένα Προγράμματα (ΜΟΠ), που είχαν ως στόχο τη μείωση των ανισοτήτων οικονομικής ανάπτυξης μεταξύ των 12 κρατών μελών.

Στην Ελλάδα, η υλοποίηση των Μεσογειακών Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων ξεκίνησε το 1986 και ολοκληρώθηκε το 1993. Πραγματοποιήθηκαν συνολικά επτά ΜΟΠ: στην Κρήτη, τη Μακεδονία και τη Θράκη, τη Δυτική Ελλάδα και την Πελοπόννησο, τα νησιά του Αιγαίου πελάγους, την Κεντρική Ελλάδα, την Αττική και το ΜΟΠ στον τομέα της πληροφορικής.

Το 1989, μετά από την πτώση του τείχους του Βερολίνου, οι χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, έκριναν ότι το μέλλον τους ήταν πλέον στους κόλπους της ευρωπαϊκής οικογένειας. Αυτή η νέα δυναμική και η αλλαγή της γεωπολιτικής κατάστασης της ηπείρου οδήγησαν 3 ακόμη χώρες, την Αυστρία, τη Φινλανδία και τη Σουηδία, να προσχωρήσουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το 1995.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, με 15 πλέον κράτη-μέλη, εισήλθε σε διαδικασία μιας νέας και άνευ προηγουμένου μεγάλης διεύρυνσης. Οι πρώην λαϊκές δημοκρατίες Ουγγαρία, Πολωνία, Τσεχία και Σλοβακία, τα τρία κράτη της Βαλτικής, Εσθονία, Λετονία και Λιθουανία, μία από τις δημοκρατίες της πρώην Γιουγκοσλαβίας, η Σλοβενία, και δύο χώρες της Μεσογείου, η Κύπρος και η Μάλτα, εντάχθηκαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τον Μάιο του 2004. Το 2007, τέλος, έγιναν μέλη η Βουλγαρία και η Ρουμανία.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση των 27 κρατών-μελών σήμερα, αποτελεί κάτι περισσότερο από μια απλή συνομοσπονδία χωρών, χωρίς να είναι ομοσπονδιακό κράτος.

Η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη (1986)

Η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη (ΕΕΠ), που αποτελεί την πρώτη σημαντική αναθεώρηση των Συνθηκών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, υπογράφηκε τον Φεβρουάριο του 1986 και τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 1987. Βασικά στοιχεία της αναθεώρησης αυτής ήταν:

- η προοδευτική εγκαθίδρυση της εσωτερικής αγοράς (μέχρι 31.12.1992), μέσα στην οποία εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία αγαθών, προσώπων, υπηρεσιών και κεφαλαίων,
- η οικονομική και κοινωνική συνοχή, για τη μείωση του χάσματος μεταξύ των διαφόρων περιοχών, και η μείωση της καθυστέρησης των πλέον μειονεκτικών περιοχών,
- η θεσμοθέτηση της συνεργασίας στον πολιτικό τομέα.

Με την ΕΕΠ επίσης, διευρύνονται οι δράσεις των Κοινοτήτων σε νέους τομείς, όπως η προστασία του περιβάλλοντος, η έρευνα και η τεχνολογική ανάπτυξη, και αυξάνεται η συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στη νομοθετική διαδικασία.

Η Συνθήκη του Μάαστριχτ (1992)

Με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ, που υπογράφηκε τον Φεβρουάριο του 1992 και τέθηκε σε ισχύ την 1η Νοεμβρίου 1993, ιδρύθηκε η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ). Με τη Συνθήκη αυτή, τα δώδεκα κράτη-μέλη υιοθέτησαν μεγάλες αλλαγές στη διάρθρωση και το χαρακτήρα των μέχρι τότε Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, με σκοπό την εμβάθυνση της οικονομικής και πολιτικής ολοκλήρωσης. Τα βασικά της στοιχεία συνοψίζονται στα εξής:

- η καθιέρωση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (ΟΝΕ), με την εισαγωγή κοινού νομίσματος, του ευρώ (€).
- η θέσπιση δύο πρόσθετων πολιτικών, της κοινής εξωτερικής πολιτικής και της πολιτικής ασφάλειας, καθώς και η συνεργασία στα θέματα δικαιοσύνης και εσωτερικών υποθέσεων.

Σε θεσμικό επίπεδο, εισάγεται η έννοια της ευρωπαϊκής ιθαγένειας, αυξάνονται περαιτέρω οι αρμοδιότητες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, για να αντιμετωπιστεί το δημοκρατικό έλλειμμα και ιδρύονται η Επιτροπή Περιφερειών, το Πρωτοδικείο και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

Η Συνθήκη του Άμστερνταμ (1997)

Με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ, που υπογράφηκε τον Οκτώβριο του 1997 και τέθηκε σε ισχύ την 1η Μαΐου 1999, τροποποιήθηκαν εκ νέου οι Συνθήκες για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Με τη Συνθήκη αυτή, ρυθμίστηκαν θέματα σχετικά με:

- την εμβάθυνση της ευρωπαϊκής ενοποίησης και την εξέλιξη της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (ΟΝΕ),
- την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών για τη χάραξη κοινής ευρωπαϊκής πολιτικής σε περισσότερους τομείς.

Η εν λόγω Συνθήκη επίσης περιλάμβανε σχέδια για τη μεταρρύθμιση των θεσμικών οργάνων της ΕΕ, την ενίσχυση της φωνής της Ευρώπης στον κόσμο, και τη διάθεση περισσότερων πόρων για την απασχόληση και τα δικαιώματα των πολιτών.

Η Συνθήκη της Νίκαιας (2001)

Η τροποποίηση των Συνθηκών έγινε εκ νέου με τη Συνθήκη της Νίκαιας, που υπογράφηκε τον Φεβρουάριο 2001 στη Νίκαια της Γαλλίας.

Κεντρικό ζήτημα της Συνθήκης της Νίκαιας ήταν η αντιμετώπιση της επικείμενης διεύρυνσης της Ένωσης, με την υιοθέτηση των αναγκαίων θεσμικών μεταρρυθμίσεων για την υποδοχή των νέων μελών, χωρίς να επηρεαστεί η ομαλή και αποτελεσματική λειτουργία της Ένωσης και η εξέλιξη της στην πορεία προς την ολοκλήρωσή της.

Οι μεταρρυθμίσεις αυτές αφορούσαν κυρίως στις αρμοδιότητες και στη σύνθεση των θεσμικών οργάνων, στη διαδικασία λήψης των αποφάσεων, καθώς και στον ρόλο του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου.

Στην πραγματικότητα είναι κάτι νέο και τελείως μοναδικό. Το πολιτικό της σύστημα εξελίσσεται εδώ και 50 χρόνια και βασίζεται σε μια σειρά Συνθηκών, από εκείνες που υπογράφηκαν στο Παρίσι (1951) και τη Ρώμη (1957) μέχρι τις πιο πρόσφατες Συνθήκες του Μάαστριχτ (1992), του Άμστερνταμ (1997) και της Νίκαιας (2001). Βάσει αυτών των Συνθηκών, τα κράτη-μέλη της Ένωσης παραχωρούν μέρος της εθνικής τους κυριαρχίας τους στα κοινά θεσμικά όργανα, τα οποία αντιπροσωπεύουν όχι μόνο τα εθνικά τους συμφέροντα αλλά και το συλλογικό τους όφελος. Με αυτές τις Συνθήκες θεσπίζονται πολλές νομοθετικές πράξεις, που έχουν άμεση επίπτωση στην καθημερινή ζωή των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έφερε ελευθερία, ειρήνη και ευημερία σε μισό δισεκατομμύριο ανθρώπους. Μέσα σε 50 χρόνια από τον τελευταίο παγκόσμιο

πόλεμο, η Ευρώπη έφθασε σε μια κατάσταση ειρηνικής συνύπαρξης και δεν χωρίζεται πλέον μεταξύ Ανατολής και Δύσης.

Πράγματι, η Ευρωπαϊκή Ένωση βοήθησε στη δημιουργία συνθηκών ευημερίας και ειρήνης σε μια ήπειρο κατεστραμμένη από τους δύο πιο καταστροφικούς πολέμους, και στη συνέχεια διχασμένη από τον ψυχρό πόλεμο και το τείχος του Βερολίνου.

Η πρόκληση που αντιμετωπίζει σήμερα η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι να προσαρμοστεί στον κόσμο του 21ου αιώνα. Ωστόσο έχει αποδειχθεί στα πενήντα αυτά χρόνια της ευρωπαϊκής ενοποίησης ότι η Ευρώπη απαντά στις προκλήσεις της ιστορίας και παραμένει μια «Ευρώπη αποτελεσμάτων».

Η Ένταξη της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα

Ο ευρωπαϊκός προσανατολισμός της Ελλάδας εκφράστηκε από τις αρχές της ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Τον Ιούνιο 1959 υποβλήθηκε αίτηση για τη σύνδεσή της με την τότε νεοπαγή Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΟΚ). Η αίτηση αυτή οδήγησε στην υπογραφή της Συμφωνίας Σύνδεσης Ελλάδας – ΕΟΚ, τον Ιούλιο του 1961.

Η Συμφωνία Σύνδεσης ουσιαστικά αποτέλεσε το πρώτο βήμα στην πορεία της Ελλάδας για την ένταξή της στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, «πάγωσε» όμως με την επιβολή της στρατιωτικής δικτατορίας στην Ελλάδα, τον Απρίλιο του 1967, και επανενεργοποιήθηκε με την αποκατάσταση της δημοκρατίας, τον Ιούλιο του 1974.

Ο στόχος της ελληνικής κυβέρνησης και ειδικότερα του τότε πρωθυπουργού, Κωνσταντίνου Καραμανλή, ήταν η ενσωμάτωση της χώρας στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα ως πλήρες μέλος, καθώς αυτό θα εξασφάλιζε :

- ▣ σταθεροποίηση του δημοκρατικού πολιτικού της συστήματος,
- ▣ ενίσχυση της γεωπολιτικής της θέσης στο περιφερικό και διεθνές γίγνεσθαι,
- ▣ ανάπτυξη και εκσυγχρονισμό της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας,
- ▣ ενεργό συμμετοχή στις διεργασίες για την ευρωπαϊκή ενοποίηση.

6 Οι αντιπρόσωποι των κρατών μελών της ΕΟΚ μετά την υπογραφή της Συμφωνίας Σύνδεσης της Ελλάδας.
9 Ιουλίου 1961

7 Ο πρωθυπουργός Κ. Καραμανλής υπογράφει τη Συνθήκη Προσχώρησης της Ελλάδας στην ΕΟΚ. Δεξιά του ο υπουργός Εξωτερικών Γ. Ράλλης και αριστερά του ο υπουργός άνευ Χαρτοφυλακίου Γ. Κοντογεώργης.
28 Μαΐου 1979

8 Άποψη του περιστευλίου του Ζαππείου Μεγάρου κατά την τελετή υπογραφής της Συνθήκης Προσχώρησης της Ελλάδας στην ΕΟΚ.
28 Μαΐου 1979

9 Ο πρωθυπουργός Κ. Καραμανλής εκφωνεί λόγο κατά την τελετή υπογραφής της Συνθήκης Προσχώρησης της Ελλάδας στην ΕΟΚ. Διακρίνεται ο πρόεδρος της Γαλλίας Βαλερί Ζισκάρ Ντ' Εσταίεν.
28 Μαΐου 1979

10 Η κύρωση της Συνθήκης Προσχώρησης. ΦΕΚ της **27ης Ιουλίου 1979**

Η αίτηση για πλήρη ένταξη υποβλήθηκε στις 12 Ιουνίου 1975. Οι σχετικές διαπραγματεύσεις ξεκίνησαν τον Ιούλιο του 1976 και ολοκληρώθηκαν τον Μάιο του 1979 στην Αθήνα, με την υπογραφή της Πράξης Προσχώρησης στο Ζάππειο Μέγαρο.

Η Πράξη Προσχώρησης της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα κυρώθηκε από το Ελληνικό Κοινοβούλιο στις 28 Ιουνίου 1979 και τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 1981.

Η ευρωπαϊκή πορεία της Ελλάδας από το 1981 έως και σήμερα είχε ως αποτέλεσμα να μεταβληθεί σταδιακά τόσο το πλαίσιο ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, όσο και ο κοινωνικός ιστός της χώρας.

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ: ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΟΥ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ

1957-1976: Ένα Ταμείο για τους Εργαζόμενους

Για την επιτυχία της αποστολής της, η Ευρωπαϊκή Ένωση των 6 κρατών μελών ήδη με την ίδρυσή της το 1957, καθιέρωσε μία πολιτική για τον κοινωνικό τομέα, η οποία προέβλεπε τη δημιουργία Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ). Το ΕΚΤ, το μακροβιότερο Ταμείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα συνέβαλε στη βελτίωση των προοπτικών απασχόλησης στην Ευρώπη, μέσα από τη γεωγραφική και επαγγελματική κινητικότητα των εργαζομένων και την ανάπτυξη των προσόντων τους.

Εκείνη την περίοδο, που συμπίπτει χρονικά με την εποχή της βιομηχανικής ανασυγκρότησης της Ευρώπης, η ανεργία κυμαινόταν σε πολύ χαμηλά επίπεδα. Ήταν δε διάχυτη η άποψη ότι, στον βαθμό που υπήρχε, θα μπορούσε να αντιμετωπιστεί με μια πολιτική που θα αφορούσε στην κατάρτιση και στην κινητικότητα των εργαζομένων και θα τους παρείχε τη δυνατότητα να μετακινούνται ελεύθερα στους κόλπους της Κοινότητας.

Πρωταρχικός στόχος του Ταμείου ήταν η

ενίσχυση των εργαζομένων που μετακινούνταν από τη μία περιοχή στην άλλη σε αναζήτηση εργασίας και εκείνων που χρειάζονταν να αποκτήσουν νέες δεξιότητες σε τομείς που υφίσταντο εκσυγχρονισμό ή μεταβολή στις παραγωγικές μεθόδους. Στους αρχικούς στόχους του δεν

προβλέφθηκε κατάρτιση για τον δημόσιο τομέα ή την αυτοαπασχόληση.

Κατά την πρώτη περίοδο λειτουργίας του ΕΚΤ παρουσιάστηκαν δύο αδυναμίες: η πρώτη αφορούσε στη δυσκολία αναδιανομής των πόρων του, καθώς οι ανεπτυγμένες χώρες έπαιρναν μεγαλύτερο μερίδιο σε σχέση με τις λιγότερο αναπτυγμένες. Η δεύτερη εντοπίστηκε στην εκ των υστέρων επιχορήγηση των παρεμβάσεων, η οποία εμπόδιζε οποιαδήποτε κοινοτική επιρροή στην εκάστοτε εθνική αγορά εργασίας. Έτσι, ξεκίνησε μία προσπάθεια να παρακολουθεί το ΕΚΤ τις οικονομικές και κοινωνικές εξελίξεις στην Ευρώπη, ώστε να προσαρμόζει τους στόχους και τις πολιτικές του και να βελτιώνεται διαρκώς η αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεών του για τους πολίτες της Ευρώπης.

Το 1971 σημειώνεται η πρώτη μεταρρύθμιση του ΕΚΤ, με στόχο την επέκταση και την ενδυνάμωσή του ως όργανο με εντονότερο ευρωπαϊκό προσανατολισμό. Το Ταμείο διαθέτει πλέον σημαντικά περισσότερους πόρους και οι παρεμβάσεις του επικεντρώνονται στην επίτευξη της ισορροπίας μεταξύ προσφοράς και ζήτησης εργασίας στην Κοινότητα. Η μέριμνα του εστιάζεται σε συγκεκριμένες κατηγορίες εργαζομένων και στην ενίσχυση της απασχόλησης των λιγότερο ευνοούμενων περιφερειών. Επιπλέον, στη φάση αυτή εισάγονται και νέες παρεμβάσεις, όπως η ένταξη ατόμων με αναπηρίες στην αγορά εργασίας, «το άνοιγμα» των ενισχύσεων του ΕΚΤ προς τον ιδιωτικό τομέα, και η καινοτομία στην κατάρτιση.

1977-1987: Οι νέοι και οι άνεργοι στο προσκήνιο

Το 1977, είκοσι χρόνια μετά, γίνεται ορατό στην Ευρώπη το φαινόμενο της ανεργίας. Το ΕΚΤ επικεντρώνει τις παρεμβάσεις και τους πόρους του στη δημιουργία απασχόλησης κυρίως για άνεργους νέους, άνεργες γυναίκες ή γυναίκες που επιθυμούν να επιστρέψουν στην εργασία, για μετανάστες και τις οικογένειές τους. Την ίδια περίοδο και σε συνδυασμό με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης που ιδρύθηκε το 1975, το ΕΚΤ φιλοδοξεί να αποτελέσει ένα από τα σημαντικότερα εργαλεία για την περιφερειακή ανάπτυξη της Ευρώπης στον κοινωνικό τομέα.

Το 1983, η Ευρωπαϊκή Ένωση αριθμεί 10 κράτη - μέλη, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα. Το φαινόμενο της ανεργίας των νέων απαιτεί πλέον μια δυναμική λύση. Η φιλοσοφία του ΕΚΤ αναθεωρείται εκ νέου και οι παρεμβάσεις του επεκτείνονται στην ενίσχυση της επαγγελματικής κατάρτισης και συγκεκριμένα στην κατάρτιση και απόκτηση εργασιακής εμπειρίας για νέους, την κατάρτιση των νέων με ανεπαρκή προσόντα, ιδίως σε σχέση με τις νέες τεχνολογίες, και στην εκπαίδευση εκπαιδευτών. Παράλληλα ενισχύεται η απασχόληση σε περιοχές απόλυτης προτεραιότητας, καθώς και ο εκσυγχρονισμός μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων.

Στην Ελλάδα, ειδικότερα, το ΕΚΤ συμβάλλει σε αυτή τη φάση στη δημιουργία Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης και Κέντρων για την επανένταξη ατόμων με νοητικές αναπηρίες, αλλά και στην προώθηση της μεταρρύθμισης στο ψυχιατρικό σύστημα.

1988-1999: Το ΕΚΤ ένα από τα Διαρθρωτικά Ταμεία

Το 1988, μετά από τριάντα χρόνια λειτουργίας, το ΕΚΤ μπαίνει σε μια νέα εποχή που βασίζεται στην πρώτη μεγάλη αναθεώρηση της Συνθήκης της Ρώμης, η οποία πραγματοποιήθηκε με την Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη το 1986. Η αναθεώρηση αυτή στόχευε στην ευρωπαϊκή ολοκλήρωση καθώς τα κράτη - μέλη αποφάσισαν να προχωρήσουν στη μέγιστη δυνατή οικονομική και κοινωνική συνοχή, συνθέτοντας μια ουσιαστική «Ευρωπαϊκή Ένωση».

Η μεταρρύθμιση αυτή επέφερε ριζική μεταβολή στον ρόλο του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ), καθώς μαζί με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΓΤΠΕ) αποτέλεσαν τα Διαρθρωτικά Ταμεία.

Οι παρεμβάσεις των Διαρθρωτικών Ταμείων και η διάθεση των πόρων τους βασίστηκαν σε τέσσερις αρχές που αφορούσαν στην:

- ▣ ανάπτυξη των λιγότερο εύπορων περιφερειών, μέσα από την ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού και ιδίως των ατόμων που αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο της ανεργίας,
- ▣ καθιέρωση αναπτυξιακών προγραμμάτων για κάθε κράτος μέλος, τα οποία ονομάστηκαν Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης (ΚΠΣ), και προκύπτουν μετά από διαπραγματεύσεις με τις κοινοτικές αρχές,
- ▣ θέσπιση του συμπληρωματικού χαρακτήρα των Κοινοτικών Πλαισίων Στήριξης σε σχέση με τον εθνικό αναπτυξιακό προγραμματισμό κάθε κράτους μέλους, ο οποίος θα πρέπει να διασφαλίζει τη συμβατότητα με πτυχές της κοινοτικής στρατηγικής, όπως για παράδειγμα στους τομείς του ανταγωνισμού και του περιβάλλοντος,
- ▣ καθιέρωση των Κοινοτικών Πρωτοβουλιών και καινοτόμων δράσεων και μελετών, που αφορούν σε νέες προσεγγίσεις με έμφαση στην επαγγελματική κατάρτιση και στις πολιτικές απασχόλησης.

Έκτοτε, το Ταμείο προσανατολίζει τους στόχους, τις παρεμβάσεις και τους πόρους του στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, συμβάλλοντας έτσι στην ενίσχυση της κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης και συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Την περίοδο 1988 – 1993 το ΕΚΤ εντάσσει στις παρεμβάσεις του την κατάρτιση στον δημόσιο τομέα, την κατάρτιση των νέων ως μαθητευόμενων μετά από την υποχρεωτική εκπαίδευση και την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας. Επίσης, ενισχύει την αυτοαπασχόληση και εισάγει υπηρεσίες συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού. Ταυτόχρονα δημιουργεί τις προϋποθέσεις για τη μεταφορά τεχνογνωσίας, σχετικά με τον εκσυγχρονισμό των συστημάτων παραγωγής, μεταξύ των κρατών - μελών.

Παράλληλα, οι νέες προσεγγίσεις που καθιερώνονται μέσω των Κοινοτικών Πρωτοβουλιών «EUROFORM», «NOW» και «HORIZON» για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, στοχεύουν στην απόκτηση νέων δεξιοτήτων, στην αύξηση των ευκαιριών απασχόλησης για την ενιαία αγορά, στην προώθηση της ισότητας των γυναικών στην αγορά εργασίας, καθώς και στη βελτίωση των προοπτικών απασχόλησης για άτομα με αναπηρίες ή απειλούμενα με αποκλεισμό.

Η περίοδος 1994 – 1999 σηματοδοτεί νέες αλλαγές για το ΕΚΤ, που αφορούν στην ενσωμάτωση των ατόμων που απειλούνται με αποκλεισμό από την αγορά εργασίας καθώς και στην προσαρμογή των εργαζομένων στις εξελίξεις της βιομηχανίας και τις αλλαγές των συστημάτων παραγωγής. Επιπλέον, οι παρεμβάσεις και οι πόροι του επεκτείνονται σε δράσεις που ενισχύουν την έρευνα και την ανάπτυξη στον κοινωνικό τομέα.

Οι Κοινοτικές Πρωτοβουλίες «ADAPT» και «ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ» επιχειρούν να ενισχύσουν την προσαρμογή των εργαζομένων στις νέες συνθήκες που διαμορφώνονται.

2000-2007: Ο πολίτης στο επίκεντρο της αναπτυξιακής πορείας της Ευρώπης

Οι ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις και η παγκοσμιοποίηση της οικονομίας, που χαρακτηρίζουν το τέλος του 20ου αιώνα, οδηγούν την Ευρωπαϊκή Ένωση σε νέες δυναμικές επιλογές για την κοινωνική πολιτική του μέλλοντος. Το ΕΚΤ θα αποτελέσει πλέον το κύριο εργαλείο κοινωνικής ανάπτυξης, καθώς διακηρύχθηκε στη Λισσαβόνα τον Μάρτιο του 2000 ότι «Οι άνθρωποι είναι το πολυτιμότερο κεφάλαιο της Ευρώπης και πρέπει να αποτελούν το επίκεντρο των πολιτικών της Ένωσης».

Οι στρατηγικές επιλογές που καλείται να υπηρετήσει θέλουν τον Ευρωπαίο πολίτη ανταγωνιστικότερο, δυναμικότερο, ενημερωμένο, με ευρύ πεδίο γνώσεων, ευέλικτο και ασφαλή στις νέες συνθήκες εργασίας και απασχόλησης, ικανό να προσαρμόζεται στις σημερινές συνθήκες της οικονομίας.

Υπ' αυτό το πρίσμα, το ΕΚΤ κατά την περίοδο 2000-2006 καθορίζει νέους ποιοτικούς στόχους, και θέτει στο κέντρο των παρεμβάσεων του τη μείωση των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών ανισοτήτων, όσον αφορά την απασχόληση.

Οι παρεμβάσεις και οι πόροι του προσανατολίζονται σε περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας για όλους, δίνοντας έμφαση στην ποιότητα της απασχόλησης, στην πραγματική πρόσβαση στην εκπαίδευση και τη δια βίου κατάρτιση, ιδίως στον τομέα των τεχνολογιών, ώστε να εξαλειφθούν τα ελλείμματα προσόντων. Επίσης, στην κοινωνική ένταξη των ευαίσθητων ομάδων του πληθυσμού και στην καταπολέμηση κάθε είδους διακρίσεων καθώς και στην ανάπτυξη επιχειρηματικού πνεύματος στην απασχόληση ανδρών και γυναικών.

Οι ίσες ευκαιρίες για όλους προωθούνται μέσα και από την Κοινωνική Πρωτοβουλία «EQUAL».

Το 2007, με την ολοκλήρωση των 50 χρόνων από την ίδρυση του, το ΕΚΤ θέτει πλέον προτεραιότητες, που ενισχύουν περισσότερο την αποστολή και το ρόλο του στα κράτη - μέλη. Στόχος είναι η αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των πόρων και η επένδυση σε τομείς με μακροπρόθεσμα αποτελέσματα για τον ευρωπαίο πολίτη.

Τώρα πλέον τίθενται στο προσκήνιο ζητήματα σχετικά με την προσαρμοστικότητα των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών, την ενίσχυση της πρόσβασης στην απασχόληση των ατόμων, την ενθάρρυνση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας του μεγαλύτερης ηλικίας εργατικού δυναμικού.

Ιδιαίτερο βάρος αποκτά η ενίσχυση του ανθρώπινου κεφαλαίου, ιδίως μέσω των μεταρρυθμίσεων στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης των κρατών μελών, αποσκοπώντας στην ανάπτυξη νέων δυνατοτήτων απασχόλησης, καθώς επίσης και η ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης των κοινωνικά ευαίσθητων ατόμων, με σκοπό τη βιώσιμη ενσωμάτωσή τους στην απασχόληση και την καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων στην αγορά εργασίας.

Με τους στόχους αυτούς και την αποτελεσματικότητά τους εφαρμογή στο μέλλον, μπορούμε να φιλοδοξούμε ότι ο ανθρώπινος παράγοντας μπορεί να αποτελέσει την κινητήρια δύναμη για την κοινωνική συνοχή και την ανάπτυξη της Ευρώπης του μέλλοντος.

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ: 1981 - 2006

Η Ελλάδα από το 1981, που εντάχθηκε ως πλήρες μέλος στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, κατέβαλε σημαντική προσπάθεια για να μεγιστοποιήσει την οικονο-

μική και κοινωνική της ευημερία και να προσεγγίσει τις άλλες χώρες μέλη, κυρίως ως προς το ρυθμό ανάπτυξης και το βιοτικό επίπεδο, γεγονός που καθόρισε και τη μετέπειτα πορεία και προσαρμογή της στις εκάστοτε ευρωπαϊκές πολιτικές. Ουσιαστική προϋπόθεση για την επιτυχία της προσπάθειας αυτής αποτέλεσε η αξιοποίηση του ανθρώπινου

παράγοντα και η αναβάθμιση του παραγωγικού του ρόλου με την ανάπτυξη της γνώσης, των δεξιοτήτων του και της προσαρμοστικότητάς του στις αλλεπάλληλες εξελίξεις.

Προκειμένου να εξαλειφθούν σταδιακά οι διαφορές της χώρας, κυρίως με αυτές της Βόρειας Ευρώπης, η Ελλάδα βοηθήθηκε, όπως και άλλες χώρες του Ευρωπαϊκού Νότου, με κοινοτικούς πόρους τόσο για την ενίσχυση των διαφόρων τομέων της οικονομίας όσο και για την ανάπτυξη του ανθρώπινου κεφαλαίου της.

Οι πρώτες παρεμβάσεις στη χώρα, για το σκοπό αυτό, πραγματοποιήθηκαν με τα Μεσογειακά Ολοκληρωμένα Προγράμματα (ΜΟΠ: 1986 - 1993), στα πλαίσια της υλοποίησης του στόχου της εσωτερικής αγοράς, που τέθηκε με την Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη το 1986.

Μετά τη ριζική μεταρρύθμιση των Διαρθρωτικών Ταμείων, το 1988, που αποτέλεσε ένα σημαντικό ορόσημο για την αναπτυξιακή πορεία κάθε κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθιερώθηκε ο θεσμός των Κοινοτικών Πλαισίων Στήριξης. Τα Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης (ΚΠΣ) είναι αναπτυξιακά προγράμματα συγχρηματοδοτούμενα από κοινοτικούς και εθνικούς πόρους, οι στόχοι και οι παρεμβάσεις των οποίων συναποφασίζονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το κράτος μέλος.

Με κατοχυρωμένο πλέον τον κοινωνικό προσανατολισμό της Ένωσης και με στόχο την οικονομική και κοινωνική συνοχή, τα Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης αποτέλεσαν και συνεχίζουν να αποτελούν για την Ελλάδα σημαντικό συντελεστή οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης.

Το Α' Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης (1989 - 1993)

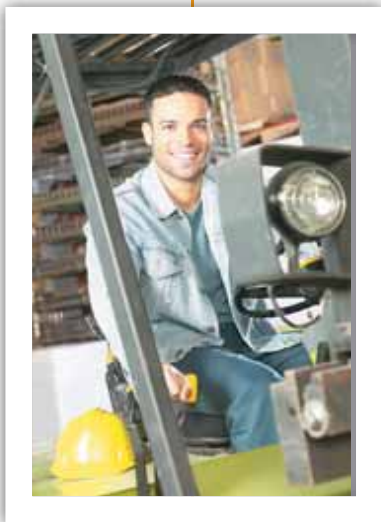
Το πρώτο Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης διήρκεσε από το 1989 έως το 1993. Την περίοδο αυτή οι χρηματοδοτήσεις συνάδουν με τους στόχους των Διαρθρωτικών Ταμείων και καλύπτουν το σύνολο της ελληνικής επικράτειας.

Οι παρεμβάσεις του ΕΚΤ συμβάλλουν στην καταπολέμηση της ανεργίας μακράς διάρκειας και στην επαγγελματική ένταξη των νέων κάτω των 25 ετών στην αγορά εργασίας. Το Ταμείο, την αναφερόμενη περίοδο, χρηματοδότησε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης που απευθύνονται σε εργαζόμενους ή ανέργους, καθώς και προγράμματα επιδότησης για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Στόχος ήταν η βελτίωση των γνώσεων εργαζομένων και ανέργων, ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβασή τους στην αγορά εργασίας, στους τομείς τηλεπικοινωνιών, έρευνας, τουρισμού, μεταφορών, ενέργειας, τραπεζών- ασφαλίσεων, δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και υγείας.

Έντονη ήταν και η περιφερειακή διάσταση των παρεμβάσεων αυτών, καθώς μεγάλο μέρος τους υλοποιήθηκε στις 13 Περιφέρειες της χώρας.

Οι πληθυσμιακές ομάδες που ωφελήθηκαν ήταν κυρίως άτομα με ειδικές ανάγκες, μετανάστες και παλιννοστούντες. Οι ομάδες αυτές ενισχύθηκαν και από τις Κοινωνικές Πρωτοβουλίες, που υλοποιήθηκαν για την ενθάρρυνση της μεταφοράς

τεχνογνωσίας από άλλες ευρωπαϊκές χώρες, δηλαδή :

- ▣ «EUROFORM» για την προώθηση νέων επαγγελματικών ειδικεύσεων στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης,
- ▣ «NOW» για την αποκατάσταση και την κοινωνική ένταξη των γυναικών και
- ▣ «HORIZON» για την αποκατάσταση ατόμων με ειδικές ανάγκες, παλιννοστούντων και άλλων ευαίσθητων κοινωνικά ομάδων.

Στο πρώτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης (1989-1993) οι παρεμβάσεις για το ανθρώπινο δυναμικό υποστηρίχθηκαν με το 25% περίπου των συνολικά διαθέσιμων πόρων του. Η στρατηγική που εφαρμόστηκε στην Ελλάδα στον κοινωνικό τομέα την περίοδο αυτή χαρακτηρίστηκε κυρίως από τη μεγάλη διασπορά πόρων σε ολόκληρη τη χώρα.

Το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης (1994 – 1999)

Το δεύτερο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης ξεκίνησε το 1994 και ολοκληρώθηκε το 1999, με προσανατολισμό την προετοιμασία της χώρας για την ένταξη στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση που θα ακολουθούσε. Όπως και στην προηγούμενη περίοδο, η κοινοτική χρηματοδότηση κάλυψε το σύνολο της ελληνικής επικράτειας.

Οι παρεμβάσεις του ΕΚΤ επεκτείνονται σε σχέση με την περίοδο 1989 – 1993 και επιχειρούν την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της χώρας σε περισσότερους τομείς και κλάδους της οικονομίας. Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο συγχρηματοδοτεί δράσεις στον τομέα της παιδείας, της υγείας, της δημόσιας διοίκησης, της έρευνας, των επικοινωνιών, του τουρισμού και της βιομηχανίας.

Οι δράσεις αυτές στοχεύουν στην αντιμετώπιση των βασικών διαρθρωτικών προβλημάτων του συστήματος δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και στη βελτίωση των προσόντων του εργατικού δυναμικού, με τη Δια Βίου Κατάρτιση, καθώς επίσης στην ενίσχυση της απασχόλησης και στην υποστήριξη των κοινωνικά ευαίσθητων ομάδων, για την ένταξή τους στην αγορά εργασίας.

Ιδιαίτερα, για την ενίσχυση της απασχόλησης σε όλους τους παραπάνω τομείς δημιουργούνται το Εθνικό Κέντρο Πιστοποίησης (ΕΚΕΠΙΣ) για την πιστοποίηση της παρεχόμενης κατάρτισης, καθώς και τα Κέντρα Προώθησης στην Απασχόληση (ΚΠΑ) για την πληροφόρηση και την υποστήριξη ανέργων και επιχειρήσεων σε τοπικό επίπεδο. Ιδρύονται βρεφονηπιακοί - παιδικοί σταθμοί, Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης για παιδιά σχολικής ηλικίας, καθώς επίσης και Κέντρα Κοινωνικής Μέριμνας για την εξυπηρέτηση των ηλικιωμένων.

Οι κοινωνικές ομάδες στις οποίες απευθύνθηκαν οι παρεμβάσεις του ΕΚΤ ήταν άνεργοι, εργαζόμενοι στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα, μαθητές, φοιτητές, άτομα με ειδικές ανάγκες, μετανάστες και άλλες ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες του πληθυσμού. Ιδιαίτερο ρόλο στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της χώρας έπαιξαν την περίοδο αυτή οι Κοινοτικές Πρωτοβουλίες «ADAPT» και «ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ».

Στο Β' ΚΠΣ διατέθηκε το 20% περίπου των πόρων του για τις παραπάνω παρεμβάσεις, μέσα από 9 Τομεακά και 13 Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα. Ενώ κατά την περίοδο αυτή δόθηκε έμφαση σε έργα υποδομής εθνικής σημασίας, διατηρήθηκε η προτεραιότητα της οικονομικής ανάπτυξης με την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, τη βελτίωση της απασχόλησης, τη δημιουργία καλύτερων συνθηκών διαβίωσης στα αστικά κέντρα και την αναβάθμιση του περιβάλλοντος.

Το Γ' Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης (2000 – 2006)

Κατά την περίοδο 2000-2006, η Ελλάδα ενισχύεται με σημαντικούς πόρους από τα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέσω του τρίτου Κοινωνικού Πλαισίου Στήριξης, των Κοινωνικών Πρωτοβουλιών, και του Ταμείου Συνοχής.

Οι πόροι αυτοί αποσκοπούν στη δημιουργία προϋποθέσεων για μακροπρόθεσμη ανάπτυξη στην πραγματική σύγκλιση με τις οικονομίες των άλλων κρατών - μελών, στην αντιμετώπιση των βασικών ελλείψεων της οικονομικής και κοινωνικής ζωής και στην ανάπτυξη των ανθρωπίνων πόρων.

Το τρίτο ΚΠΣ (2000 – 2006), αποτέλεσε το σημαντικότερο εργαλείο στη χώρα για την επίτευξη του στρατηγικού στόχου της ενίσχυσης της απασχόλησης και της ανταγωνιστικότητας στην Ευρώπη, όπως καθορίστηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στη Λισσαβόνα, το Μάρτιο του 2000.

Οι παρεμβάσεις του ΕΚΤ, που ανήλθαν στο 20% περίπου των πόρων του τρίτου ΚΠΣ, υλοποιήθηκαν μέσα από

6 Τομεακά και 13 Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα. Σημαντικές υπήρξαν, επίσης, οι παρεμβάσεις μέσω της Κοινωνικής Πρωτοβουλίας EQUAL για την αντιμετώπιση των ανισοτήτων της αγοράς εργασίας και για την καταπολέμηση των διακρίσεων.

Τα προγράμματα της τρίτης προγραμματικής περιόδου απευθύνθηκαν σε όλους τους έλληνες πολίτες. Από αυτά ωφελήθηκαν άνεργοι, νέοι, γυναίκες, μαθητές, σπουδαστές, φοιτητές, εργαζόμενοι στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα και στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Ιδιαίτερο βάρος δόθηκε σε κοινωνικά ευαίσθητα άτομα, καθώς και στους φορείς τους.

Οι τομείς στους οποίους εστιάστηκαν οι παρεμβάσεις του ΕΚΤ την περίοδο αυτή ακολουθούν παρακάτω. Παρότι η περίοδος αυτή δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί, εκτιμάται σημαντική η συμβολή των προγραμμάτων που υλοποιήθηκαν και υλοποιούνται για το ανθρώπινο κεφάλαιο της χώρας και μια βιώσιμη ανάπτυξη για όλους.

Βελτίωση των γνώσεων και των δεξιοτήτων για όλους

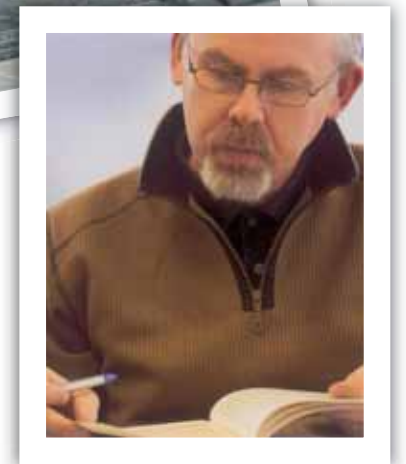
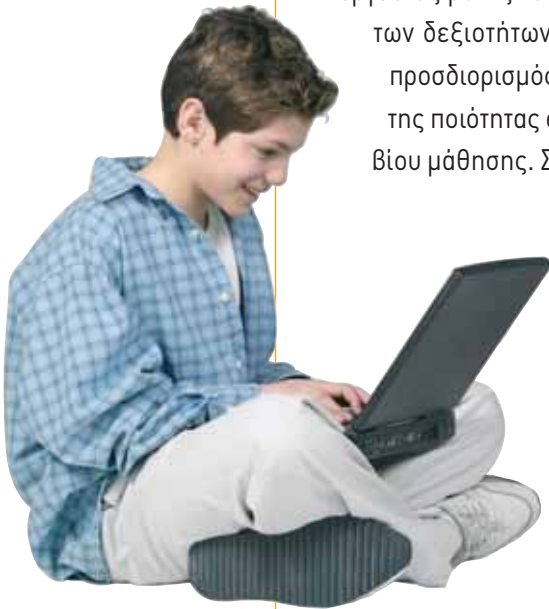
Προτεραιότητα αποτελεί η οικοδόμηση μιας εύρωστης και ανταγωνιστικής οικονομίας, η οποία θα βασίζεται σε ανθρώπινο δυναμικό με πολλαπλές ικανότητες και δεξιότητες, καθώς και σε επιχειρήσεις που θα συνεισφέρουν στην οικονομική ανάπτυξη.

Στρατηγικός στόχος για την επίτευξη αυτού του εγχειρήματος είναι η παροχή προς τους πολίτες υψηλού επιπέδου εκπαίδευσης και κατάρτισης, η οποία θα προάγει την πρόσβαση σε καλύτερες θέσεις εργασίας, την παραγωγικότητα και την ποιότητα στην απασχόληση.

Η αρχική εκπαίδευση και η συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην προσαρμογή του ανθρώπινου δυναμικού στις νέες συνθήκες οργάνωσης της εργασίας με τις νέες τεχνολογίες, καθώς αποσκοπούν στον εμπλουτισμό των προσόντων και των δεξιοτήτων ανέργων και εργαζομένων. Στο πλαίσιο αυτό προτεραιότητα αποτελεί ο προσδιορισμός και η αναγνώριση ανεπίσημων και άτυπων μορφών μάθησης, η διασφάλιση της ποιότητας στην εκπαίδευση και στην επαγγελματική κατάρτιση, και η υλοποίηση της διά βίου μάθησης. Στη βάση αυτή, διαμορφώνονται οι πολιτικές για την εκπαίδευση έτσι ώστε να στοχεύουν στην απόκτηση και αναβάθμιση των δεξιοτήτων που χρειάζονται οι πολίτες προκειμένου να ανταπεξέλθουν στις κοινωνικές, οικονομικές, και πολιτισμικές μεταβολές της σύγχρονης κοινωνίας.

Σε όλη την Ελλάδα σχεδιάζονται και υλοποιούνται ενέργειες επαγγελματικής κατάρτισης και δια βίου μάθησης, οι οποίες συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα δράσεων.

Μία πρώτη μέριμνα είναι η παροχή εκπαίδευσης που δημιουργεί τις κατάλληλες προϋποθέσεις για την απρόσκοπτη ένταξη των νέων στην αγορά εργασίας. Έμφαση δίνεται στον

αποτελεσματικό επαγγελματικό προσανατολισμό για τη σύνδεση των νέων με την αγορά εργασίας, στην αναβάθμιση της ποιότητας και στη διεύρυνση της παρεχόμενης εκπαίδευσης, στη βελτίωση των συνθηκών ένταξης στο εκπαιδευτικό σύστημα ατόμων που προέρχονται από ευαίσθητες κοινωνικά ομάδες, στην ενδυνάμωση της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης με την υποστήριξη των κατάλληλων εκπαιδευτικών δομών.

Παράλληλα προωθείται η βελτίωση των δεξιοτήτων ανέργων και εργαζομένων στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα, και η καταπολέμηση του ψηφιακού αναλφαριθμητισμού. Αυτό επιτυγχάνεται με την υλοποίηση προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης, τα οποία ανταποκρίνονται στις πραγματικές ανάγκες της αγοράς εργασίας και συμβάλλουν στη σύζευξη προσφοράς και ζήτησης σε αυτή. Κύριες παρεμβάσεις αποτελούν τα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης σε βασικές και εξειδικευμένες δεξιότητες χρήσης Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ).

Οι δυνατότητες που προσφέρουν τα προγράμματα κατάρτισης της "Κοινωνίας της Πληροφορίας" αξιοποι-

ούνται επίσης και με την εφαρμογή ευέλικτων μορφών κατάρτισης όπως είναι η εξ'αποστάσεως εκπαίδευση (e-learning) που διευκολύνει την πρόσβαση στην κατάρτιση των κοινωνικά αποκλεισμένων ομάδων του πληθυσμού και εκείνων που διαμένουν σε απομακρυσμένες, νησιωτικές και ορεινές περιοχές.

Επιπλέον, δράσεις συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης επικεντρώνονται στην αναβάθμιση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού στους τομείς υγείας, πρόνοιας και ψυχικής υγείας, και καλύπτουν ένα μεγάλο πλήθος ειδικοτήτων εργαζομένων ή νεοπροσλαμβανομένων. Επίσης, στον τομέα της ψυχικής υγείας εφαρμόζονται προγράμματα για το προσωπικό που υποστηρίζει τους ψυχικά ασθενείς με σκοπό την αποασυλοποίηση και την κοινωνική τους επανένταξη.

Με τη δια βίου μάθηση επιδιώκεται επίσης, η ανάπτυξη των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού που απασχολείται στους τομείς της μεταποίησης, των υπηρεσιών και του τουρισμού ειδικότερα, με στόχο τον εκσυγχρονισμό και την ενδυνάμωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων. Υπό το ίδιο πρίσμα υλοποιούνται προγράμματα βελτίωσης των δεξιοτήτων σε θέματα τεχνολογικού και οργανωτικού εκσυγχρονισμού και σε θέματα ποιότητας, καινοτομίας και περιβαλλοντικής πρόληψης.

Πρώθηση της γυναικείας απασχόλησης και επιχειρηματικότητας

Η ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών αποτελεί σήμερα αναπόσπαστο μέρος της κοινωνικής πολιτικής και αναγνωρίζεται ως κρίσιμος παράγοντας για την οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή. Για την επίτευξη αυτού του στόχου η χώρα μας έχει ενσωματώσει τη διάσταση του φύλου και την προώθηση ίσων ευκαιριών για γυναίκες και άνδρες στα προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ.

Η αύξηση του ποσοστού της γυναικείας απασχόλησης στο 50% - δηλαδή στον ευρωπαϊκό μέσο όρο - αποτελεί στρατηγικό στόχο των παρεμβάσεων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου και της Ελληνικής Πολιτείας. Ο στόχος αυτός αποσκοπεί στην ισότιμη εκπροσώπηση των φύλων στην οικονομική ανάπτυξη, στη βελτίωση της πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας, και στη συμφιλίωση της οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής των γυναικών.

Η βελτίωση της πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας αναμένεται από τις δράσεις που υλοποιούν οι επιχειρήσεις για την εξασφάλιση της ισότητας των φύλων στην εσωτερική τους λειτουργία. Βασικός στόχος των δράσεων αυτών είναι η προώθηση της ισότητας

στους χώρους εργασίας, η ισότιμη συμμετοχή ανδρών και γυναικών σε θέσεις ευθύνης και η επαγγελματική ανέλιξη των γυναικών στην ιεραρχική πυραμίδα των επιχειρήσεων.

Επίσης και σε περιφερειακό επίπεδο διευκολύνεται με καινοτόμα μέτρα η ενδυνάμωση και η προετοιμασία των γυναικών για την πρόσβαση στην αγορά εργασίας, καθώς και η υποστήριξη τους για την ανάληψη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

Για τη συμφιλίωση της οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής των γυναικών έχει δημιουργηθεί μία ευρεία υποδομή, η οποία επικεντρώνεται κατ' αρχάς στη λειτουργία των δομών κοινωνικής φροντίδας, για τη φύλαξη βρεφών, παιδιών και τη φροντίδα ηλικιωμένων, καθώς και ολοήμερων νηπιαγωγείων και δημοτικών σχολείων. Η ύπαρξή τους αποδεσμεύει τις γυναίκες από τη φροντίδα παιδιών και ηλικιωμένων, κάτι που χαρακτηρίζει τη δομή της ελληνικής οικογένειας, ώστε να μπορέσουν να εργαστούν. Παράλληλα οι ειδικότητες που προβλέπονται για τη στελέχωση των παραπάνω δομών, όπως νοσηλεύτριες, κοινωνικοί λειτουργοί, νηπιαγωγοί και άλλες, απευθύνονται κυρίως στο γυναικείο φύλο.

Έχει επίσης προβλεφθεί ένα σύνολο ενεργειών για γυναίκες που είναι αποκλεισμένες ή απειλούνται με απο-

κλεισμό από την αγορά εργασίας, μέσω των οποίων βελτιώνεται η πρόσβαση και η συμμετοχή τους σε αυτήν.

Μέσα για το σκοπό αυτό αποτελούν η παροχή εξειδικευμένης πληροφόρησης, επαγγελματικού προσανατολισμού και ψυχοκοινωνικής υποστήριξης.

Παράλληλα, οι γυναίκες προωθούνται στην απασχόληση μέσα από την επιχορήγηση επιχειρήσεων για την πρόσληψη ανέργων γυναικών, την επιδότησή τους για τη δημιουργία δικής τους επιχείρησης ή/και την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας.

Για την υλοποίηση του στόχου της αύξησης της γυναικείας απασχόλησης, έχει επίσης καθιερωθεί η ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου (mainstreaming) σε όλες τις ενέργειες που υλοποιούνται στο πλαίσιο του Γ' Κοινωνικού Πλαισίου Στήριξης. Σχετικές δράσεις περιλαμβάνονται και υλοποιούνται στους τομείς:

- ▣ της έρευνας με προγράμματα ενίσχυσης του ερευνητικού δυναμικού,
- ▣ της κοινωνίας της πληροφορίας με ειδικές ενέργειες για τις γυναίκες όπως η τηλε-κατάρτιση
- ▣ της απόκτησης εργασιακής εμπειρίας (stage), και
- ▣ της επαγγελματικής κατάρτισης και απασχόλησης με την εισαγωγή υποχρεωτικής ποσόστωσης 60% υπέρ των γυναικών στις υλοποιούμενες ενέργειες.

Για μια κοινωνία χωρίς διακρίσεις

Η προώθηση ίσων ευκαιριών για όλους, με ιδιαίτερη έμφαση για τα άτομα που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό αποτελεί στρατηγικό στόχο των παρεμβάσεων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου και της Ελληνικής Πολιτείας και αποσκοπεί στην κοινωνική και οικονομική ένταξη των ατόμων αυτών.

Στο πλαίσιο αυτό, υπάρχει μέριμνα για άτομα με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες, παλιννοστούντες, μετανάστες, πρόσφυγες, φυλακισμένους, αποφυλακισμένους και ανήλικους παραβάτες. Επίσης, αντίστοιχες παρεμβάσεις γίνονται για μακροχρόνια ανέργους σε περιοχές ή κλάδους υψηλής ανεργίας, για γυναίκες απειλούμενες με κοινωνικό αποκλεισμό, για πρώην χρήστες ουσιών ή άτομα που βρίσκονται σε διαδικασία απεξάρτησης και οροθετικούς. Τέλος, ιδιαίτερη μέριμνα δίνεται σε άτομα που διαβιούν εκτός ιδρυμάτων και έχουν νοητική υστέρηση, κινητικές ή πολλαπλές αναπηρίες ή ψυχικές ασθένειες.

Για τις ομάδες αυτές έχει σχεδιαστεί μία δέσμη μέτρων που έχουν ως αφετηρία τη συμβουλευτική και ψυχοκοινωνική υποστήριξη, την ανάπτυξη επαγγελματικών και κοινωνικών δεξιοτήτων, την παροχή εξειδικευμένου επαγγελματικού προσανατολισμού, την εκμάθηση τεχνικών ανεύρεσης εργασίας, την πληροφόρηση για θεσμικά, εργασιακά και νομικής μορφής θέματα, καθώς και την υποστήριξη της επιχειρηματικότητας. Στα μέτρα αυτά ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας.

Τα άτομα των ευαίσθητων αυτών ομάδων μετέχουν σε ποσοστό 10% σε προγράμματα κατάρτισης ανέργων, προκειμένου να βελτιώσουν και να προσαρμόσουν τις δεξιότητές τους στις νέες συνθήκες και ανάγκες της αγοράς εργασίας.

Οι άνεργοι μετανάστες, παλιννοστούντες ή πρόσφυγες παρακολουθούν πριν να ενταχθούν σε οποιοδήποτε άλλο πρόγραμμα, ειδικά προγράμματα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας και πιστοποιούνται γι αυτό καθώς η ανεπάρκεια στο χειρισμό της ελληνικής γλώσσας, άρα και της επικοινωνίας τους, λειτουργεί ανασταλτικά στην κοινωνική τους ενσωμάτωση.

Με την ανάπτυξη και λειτουργία του δικτύου κοινωνικών - υποστηρικτικών υπηρεσιών που έχει αναπτυχθεί σε τοπικό επίπεδο παρέχονται υπηρεσίες συμβουλευτικής και υποστήριξης σε πρωτοβάθμιο επίπεδο. Οι υπηρεσίες αυτές αποτελούν τον πρώτο κρίκο μιας αλυσίδας ενεργειών στις οποίες περιλαμβάνεται η διασύνδεση των προνοιακών υπηρεσιών με το Εθνικό Σύστημα Υγείας, τις υπηρεσίες ψυχικής υγείας και κοινωνικής φροντίδας καθώς και με τις δομές πρόωθησης στην απασχόληση.

Επίσης έχουν προβλεφθεί ανοικτές δομές πρόληψης και θεραπείας, που προωθούν την κοινωνική αλληλεγγύη και ενισχύουν τις δράσεις επανένταξης των ψυχικά και νοητικά πασχόντων στον κοινωνικό ιστό, με τη δημιουργία ειδικών ψυχιατρικών τμημάτων, που λειτουργούν στα Γενικά Νοσοκομεία, κέντρων ψυχικής υγείας, κινητών μονάδων ψυχικής υγείας και ιατροπαιδαγωγικών κέντρων. Αντίστοιχες δομές αποτελούν τα κέντρα ημέρας για παιδιά με αυτισμό, οι μονάδες αντιμετώπισης της νόσου Alzheimer, τα κέντρα διημέρευσης για πάσχοντες από την νόσο Alzheimer και καρκινοπαθείς, οι ξενώνες βραχείας παραμονής για ψυχικά πάσχοντες και οι κοινωνικοί συνεταιρισμοί περιορισμένης ευθύνης (ΚΟΙΣΠΕ).

Τοπική ανάπτυξη - Τοπικές πρωτοβουλίες Απασχόλησης

Ιδιαίτερη σημασία έχει δοθεί στην ανάπτυξη της απασχόλησης σε τοπικό επίπεδο, για περιοχές που παρουσιάζουν ιδιαίτερα κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα, όπως υψηλή ανεργία, υψηλό ποσοστό μεταναστών, οικονομικών προσφύγων, τσιγγάνων, παλιννοστούντων. Έχουν σχεδιαστεί παρεμβάσεις με ολοκληρωμένο και συγχρόνως εξειδικευμένο χαρακτήρα ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες της κάθε περιοχής ή του κάθε τομέα, δεδομένου ότι αυτή η στρατηγική παρέχει σημαντικές δυνατότητες για την ενίσχυση της απασχόλησης.

Μέσω των παρεμβάσεων αυτών ευνοούνται ειδικές πληθυσμιακές, οι οποίες αντιμετωπίζουν κοινωνικό αποκλεισμό, όπως μετανάστες, άτομα με ειδικές ανάγκες, χρήστες και πρώην χρήστες τοξικών ουσιών, αποφυλακισμένοι, παλιννοστούντες.

Επίσης, τομείς με ιδιαίτερα προβλήματα απασχόλησης, που προκύπτουν από τη συρρίκνωση παραδοσιακών κλάδων, την αποβιομηχάνιση και από προβλήματα αναδιάρθρωσης, ενισχύονται από τις τοπικές πρωτοβουλίες απασχόλησης.

Σκοπός των παρεμβάσεων είναι η βελτίωση και αύξηση της απασχόλησης, η κοινωνική ενσωμάτωση ειδικών πληθυσμιακών ομάδων, η προώθηση ίσων ευκαιριών και, μέσω αυτών η ανάπτυξη σε τοπικό επίπεδο. Οι παρεμβάσεις αυτές περιλαμβάνουν σύνολο ενεργειών όπως:

Η Συμβουλευτική, που αφορά σε ενέργειες ή υπηρεσίες πληροφόρησης, προσανατολισμού και υποστήριξης προς άτομα ή κοινωνικές ομάδες για την αύξηση της απασχολησιμότητας, την πρόσβαση στην αγορά εργασίας, την ανάπτυξη επιχειρηματικότητας.

Οι Συνοδευτικές Υπηρεσίες, που απευθύνονται μόνο σε άτομα που ανήκουν σε κοινωνικά ευπαθείς ομάδες.

Οι ενέργειες Ενημέρωσης και Ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης και των ειδικών ακροατηρίων σχετικά με τους στόχους, το περιεχόμενο, τους αποδέκτες και τα αναμενόμενα αποτελέσματα της ολοκληρωμένης παρέμβασης με σκοπό την εξοικείωση και την ενεργοποίησή τους.

Η Δικτύωση, που αφορά στη δημιουργία «δεσμών» μεταξύ ατόμων ή ομάδων, μέσω των οποίων οι συνεργαζόμενοι μπορούν να προωθήσουν αποτελεσματικότερα τις υπηρεσίες ή τις θέσεις τους και τα αιτήματά τους. Η Δικτύωση μπορεί να αναφέρεται τόσο στην συνεργασία καθεαυτή όσο και στην ηλεκτρονική διασύνδεση.

Τα Ιατροκοινωνικά Κέντρα για τον πληθυσμό των τσιγγάνων. Τα κέντρα αυτά δημιουργούνται σε περιοχές με καταυλισμούς τσιγγάνων και εξυπηρετούν την πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας και κοινωνική ενσωμάτωση των ελλήνων τσιγγάνων.

Η προκατάρτιση για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας και η κατάρτιση με στόχο τη βελτίωση των δεξιοτήτων των ατόμων.

Οι ενέργειες απασχόλησης, που υλοποιούνται από τον ΟΑΕΔ, για την ενίσχυση της απασχόλησης, μέσω της επιχορήγησης επιχειρήσεων για την πρόσληψη ανέργων, καθώς και της επιδότησης ανέργων για τη δημιουργία της δικής τους επιχείρησης ή/και την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας (stage).

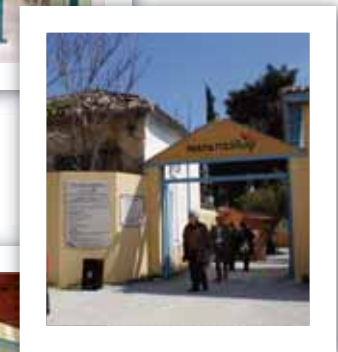
Η Κοινοτική Πρωτοβουλία EQUAL

Η EQUAL, ως πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, εντάσσεται στη γενικότερη στρατηγική για την αντιμετώπιση των ανισοτήτων στην αγορά εργασίας, την καταπολέμηση των διακρίσεων, τη δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων απασχόλησης, και την εξασφάλιση της δυνατότητας όλων να έχουν πρόσβαση στις θέσεις αυτές.

Η πρωτοβουλία αυτή απευθύνεται σε όλες τις ομάδες του πληθυσμού που βιώνουν ή απειλούνται από διάκριση, ανισότητα και αποκλεισμό από την αγορά εργασίας. Άμεσα ωφελούμενες ομάδες είναι νέοι, γυναίκες, άτομα με αναπηρίες, απασχολούμενοι με ελλιπή εκπαίδευση, παλιννοστούντες, μετανάστες, πρόσφυγες, φυλακισμένοι, αποφυλακισμένοι, ανήλικοι παραβάτες, αθίγγανοι, πομάκοι, απεξαρτημένα άτομα, διακινούμενα πρόσωπα, (θύματα trafficking), και οι αιτούντες άσυλο.

Κάθε έργο EQUAL περιλαμβάνει ένα σύνολο πολυεπίπεδων παρεμβάσεων, όπως κατάρτιση, πληροφόρηση και συμβουλευτική στήριξη, ευαισθητοποίηση, ενδυνάμωση και προώθηση στην απασχόληση, που υλοποιούνται σε μια ή περισσότερες περιοχές της χώρας.

Βασικές αρχές της πρωτοβουλίας είναι η εταιρικότητα, η διακρατικότητα, η ενεργός συμμετοχή των ωφελουμένων, η ισότητα των ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών, και η καινοτομία. Η φιλοσοφία αυτή αποτέλεσε παράδειγμα προς μίμηση και ως εκ τούτου ενσωματώθηκε στους Κανονισμούς του ΕΚΤ για την 4η Προγραμματική Περίοδο.

Μετά τα 50 χρόνια ...

Ο μελλοντικός στρατηγικός στόχος, που τέθηκε το 2005 από τους Αρχηγούς Κρατών και Κυβερνήσεων για μια «Μια κοινωνική Ευρώπη σε μια παγκόσμια οικονομία: θέσεις εργασίας και ίσες ευκαιρίες για όλους», θέτει τις βάσεις για το όραμα της μελλοντικής Ευρώπης.

Ο στόχος αυτός ανεβάζει τον πήχυ, αφού όλες οι ευρωπαϊκές δυνάμεις και ιδίως το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο καλούνται να αντιμετωπίσουν τις σύγχρονες προκλήσεις του χαμηλού ποσοστού απασχόλησης, της ανεργίας, της φτώχειας, των ανισοτήτων και των διακρίσεων και να δώσει τη δυνατότητα στους πολίτες της Ευρώπης να αποκτήσουν εμπιστοσύνη στις ικανότητές τους. Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο σχεδιάζει τις παρεμβάσεις του καινοτομώντας, γιατί δεν περιορίζεται πλέον σε απλή απαρίθμηση δράσεων, αλλά περιλαμβάνει συστημικές λύσεις για την αντιμετώπιση των μεγάλων αυτών διαρθρωτικών προβλημάτων.

Οι παρεμβάσεις του ΕΚΤ, που υλοποιήθηκαν στην Ελλάδα τα τελευταία 25 χρόνια ενίσχυσαν σημαντικά την κοινωνική συνοχή της χώρας και την

πορεία σύγκλισης της οικονομίας της με τα άλλα κράτη – μέλη της Ένωσης. Όμως, οι σύγχρονες οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες, που διαμορφώνονται στην Ευρώπη, απαιτούν συνεχή προσαρμογή των ατόμων και των κοινωνικοοικονομικών δομών της χώρας στα νέα δεδομένα. Για το σκοπό αυτό, απαιτείται να διατηρηθούν και να παγιωθούν τα οφέλη που αποκτήθηκαν και να δοθεί ώθηση στους παράγοντες εκείνους που θα ενισχύσουν την κοινωνική ευημερία και την οικονομική ανάπτυξη.

Η επιτυχής πορεία για την πλήρη και παραγωγική απασχόληση, για ίσες ευκαιρίες για όλους, για μια κοινωνία χωρίς διακρίσεις και για την εδραίωση ενός ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου είναι ένα εγχείρημα που απαιτεί την κινητοποίηση και συνδρομή όλων των δυνάμεων της κοινωνίας.

Με αυτόν τον τρόπο θα συνεχίσει η χώρα μας την τροχιά προόδου που ξεκίνησε πριν από 25 χρόνια. Μια πορεία που μόνο μέσα από την επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο μπορεί να εξασφαλίσει την κοινωνική και οικονομική ευημερία που δικαιούται και απαιτεί κάθε Ευρωπαίος Πολίτης.

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΠΟΡΩΝ**

Όλοι μαζί
ΑΠΟ ΤΟ 1957
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
50 χρόνια επενδύσεων σε ανθρώπινους πόρους

